

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători:

Aliona Miron

Aliona Donos

Ion Malanciuc

examinând cererea înaintată de către Partidul Politic „Șansă”, reprezentat de avocatul Vadim Banaru, privind recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă de la examinarea recursului înaintat de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2023, emisă în cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Șansă” împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, terț Serviciul de Informații și Securitate, cu privire la anularea Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 92 din 03 noiembrie 2023,

constată:

La 04 noiembrie 2023, Partidul Politic „Șansă” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind anularea Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.92 din 03 noiembrie 2023.

Prin încheierea din 04 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a atras în proces, în calitate de terț, Serviciul de Informații și Securitate.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 noiembrie 2023, în temeiul art.17 și art.207 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Partidul Politic „Șansă”, din motiv că reclamantul nu poate revendica încălcarea prin activitatea administrativă a unui drept în sensul art.17 din Codul administrativ.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 decembrie 2023 s-a admis recursul depus de către Partidul Politic „Șansă”, s-a anulat încheierea din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 12 decembrie 2023 a anulat Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 92 din 03 noiembrie 2023.

Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2023 a fost contestată cu recurs de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și de către Serviciul de Informații și Securitate.

La 15 decembrie 2023, judecătorii Aliona Miron și Diana Stănilă au declarat abținere de la judecarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Șansă” împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, terț Serviciul de Informații și Securitate, cu privire la anularea Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 92 din 03 noiembrie 2023.

Prin încheierea din data de 18 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a respins declarația de abținere înaintată de judecătorii Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron și Diana Stănilă, de la judecarea cauzei de contencios administrativ menționate.

Pentru data de 22 decembrie 2023 a fost fixată sesiunea de judecată privind admisibilitatea recursurilor depuse de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și de către Serviciul de Informații și Securitate, în completul de judecată format din magistrații Aliona Miron, Aliona Donos și Diana Stănilă.

La 22 decembrie 2023 Partidul Politic „Șansă”, reprezentat de avocatul Vadim Banaru, a înaintat recuzare judecătorului Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă, invocând faptul că pe data de 20 decembrie 2023 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a fost depusă o cerere prealabilă cu privire la retragerea actului administrative ilegal prin care judecătorii Aliona Donos și Diana Stănilă au fost transferați la Curtea Supremă de Justiție. În cererea prealabilă s-a invocat multiple încălcări ale legii și standardelor internaționale cu privire la procesul de promovare, fapt care afectează grav independența acestui proces, și implicit independența instanței supreme de justiție.

La fel, a invocat că deține informații că asupra completului de judecată se exercită o presiune enormă din partea unor politicieni, instituții de forță și speciale pentru a influența acest proces de judecată.

În opinia Partidul Politic „Șansă”, reprezentat de avocatul Vadim Banaru, există dubii rezonabile cu privire la imparțialitatea judecătorului Diana Stănilă.

Studiind argumentele invocate în cererea de recuzare și raportate la materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recuzare înaintată judecătorului Diana Stănilă urmează a fi respinsă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.202, alin.(1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art.49 și 50

Conform art. 50 alin. (1) din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Potrivit art. 50 alin. (2) din Codul administrativ, motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică:

a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia;

b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură;

c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii;

d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Totodată, art. 50 alin. (2) din Codul administrativ prevede de o manieră care nu este exhaustivă motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de judecător în procedura contenciosului administrativ.

Astfel, este de menționat că legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 50 alin. (2) din Codul administrativ, a indicat că motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de judecător în procedura contenciosului administrativ nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv, pot fi reglementate și alte astfel de motive.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu prevederile art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă: are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, temeiul de recuzare invocat de către Partidul Politic „Șansă”, reprezentat de avocatul Vadim Banaru, judecătorului Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă nu este justificat și nu se încadrează în dispozițiile art.50, alin. (2) din Codul administrativ și art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, or, în esență, se referă la dezacordul acestuia cu privire la modul de numire a magistratului în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, circumstanță care nu constituie o suspiciune de imparțialitate.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, cadrul legal care a servit drept temei pentru transferul temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, al unor judecători, inclusiv a judecătorului Diana Stănilă este Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, care este în vigoare și poartă un caracter obligatoriu, fiind executorie și opozabilă tuturor subiecților de drept.

La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că potrivit prevederilor art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.

Prin hotărârea nr. 507/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a transferat temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, începând cu data de 12 noiembrie 2023, pînă la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecător, judecătoria Diana Stănilă de la Curtea de Apel Bălți și Igor Mănăscuță de la Curtea de Apel Chișinău.

Mai mult ca atât, prin decizia Curții Constituționale nr.100 din 10 august 2023 (dosarul nr.123a/2023) de inadmisibilitate a sesizărilor nr.123a/2023, nr.159g/2023 și nr.169g/2023 pentru controlul constituționalității art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (transferul temporar al unor judecători la Curtea Supremă de Justiție), s-au declarat inadmisibile sesizările pentru controlul constituționalității art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, depuse de Vlad Bătrîncea și Adrian Albu, deputați în Parlamentul Republicii Moldova, de avocații Nicolae Posturusu, Pentru Balan și Ion Vîzdogă, în interesele lui Igor Dodon, parte în dosarul nr.1r-arest-3/2023, pendinte la Curtea Supremă de Justiție, precum și de Neonila Casian, reclamantă în dosarul nr.2ra-1654/2022, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, suportul legal care a servit drept temei pentru transferul temporar, pînă la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecători, începând cu 12 noiembrie 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a unor judecători din cadrul instanțelor judecătorești naționale, inclusiv a judecătorilor Diana Stănilă, este Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (art.21 alin.(8)), care la moment este în vigoare, poartă un caracter obligatoriu, este executorie și este opozabilă tuturor subiecților de drept.

La fel, nu poate fi reținut ca temei plauzibil de înlăturare a judecatului Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă de la examinarea prezentei acțiuni, argumentul precum că din partea unor politicieni, instituții de forță și speciale, inclusiv de către un participant la acest proces, se face presiune asupra completul de judecată desenat pentru examinarea recursului pentru a influența acest proces de judecată, or, acesta este declarativ.

În aceste circumstanțe Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că motivele invocate de către Partidul Politic „Șansă”, reprezentat de avocatul Vadim Banaru, privind recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă, nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepute a acesteia, susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă, în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoiele în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (Wettstein c. Elveției, hotărîrea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, se determină prin aplicarea

unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității obiective a judecătorului Diana Stănilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, conchide că nu există circumstanțe care ar pune la îndoială imparțialitatea acesteia la judecarea recursului declarat de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova împotriva hotărârii din data de 12 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Reieșind din cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, concluzionează, că nu constituie un motiv plauzibil și legal cerința Partidul Politic „Șansă”, reprezentat de avocatul Vadim Banaru, de înlăturare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă de la examinarea prezentei cauze de contencios administrativ.

În conformitate cu art.50, alin.(1) și (2), art.202, alin.(1), (3) și (4) și art.230 din Codul administrativ, art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea înaintată de către Partidul Politic „Șansă”, reprezentat de avocatul Vadim Banaru, privind recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă, de la judecarea cauzei de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Șansă” împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, terț Serviciul de Informații și Securitate, cu privire la anularea Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 92 din 03 noiembrie 2023.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Aliona Donos

Ion Malanciuc